

ДО

**Комисията по гражданско общество и медии
към 40-то Народно събрание на Р България**

ЧРЕЗ

г-н Иво Атанасов

Председател на Комисията

град София

***УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АТАНАСОВ,
УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА,***

Във връзка с поетите от страна на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори (АБРО) ангажименти с настоящото писмо правим мотивирано предложение за допълнение на Закона за радиото и телевизията.

Предложението ни е обсъдено със Съвета за електронни медии и Комисията за регулиране на съобщенията и се състои в следното:

§ 1. В чл. 32, ал. 1 се създава нова т. 14 със следния текст:

1. “14. определя приоритети за провеждане на конкурсите в съответствие със стратегията по чл. 8, ал. 3”

2. Точка 14 става точка 15.

3. Точка 15 става точка 16.

4. Точка 16 става точка 17.

5. Точка 17 става точка 18.

6. Точка 18 става точка 19.

§ 2. В чл. 116 се правят следните допълнения

1. В ал. 1 след думите “в съответствие със стратегията по чл. 8, ал. 3” се добавят думите “и приоритетите за провеждане на конкурси, определени с решение на Съвета за електронни медии”

2. Създава се нова алинея втора със следния текст:

Съветът за електронни медии изпраща на Комисията за регулиране на съобщенията решението с определените приоритети в срок от три дни от приемането му и изисква

подробна информация за свободния радиочестотен спектър за всички региони и населени места, определени като приоритетни. Комисията за регулиране на съобщенията предоставя исканата информация в срок най-късно до три месеца, а когато е необходимо международно координиране на радиочестоти и радиочестотни ленти – в срок до шест месеца. Комисията за регулиране на съобщенията публикува решението си, съдържащо пълната информация за свободния радиочестотен спектър в приоритетните региони и населени места към датата на поискване на информацията на страницата си в Интернет в деня на изпращането му до Съвета за електронни медии.”

3. Алинея втора става алинея трета и в нея в края на първото изречение се добавят думите “в съответствие със стратегията по чл. 8, ал. 3 и определените приоритети за провеждане на конкурси”.

4. Алинея трета става алинея четвърта.

5. Алинея четвърта става алинея пета и в нея след думите “в съответствие със стратегията по чл. 8, ал. 3” се добавят думите “и приоритетите за провеждане на конкурси, определени с решение на Съвета за електронни медии”

6. Алинея пета става алинея шеста.

§ 3. В чл. 116а, ал. 1 след думите “в съответствие със стратегията по чл. 8, ал. 3” се добавят думите “и приоритетите за провеждане на конкурси,”

§ 4. В преходните и заключителни разпоредби се създава нов §9б със следния текст:

“§9б. (1) Лицата по §9а, ал. 1, притежаващи временни лицензии за осъществяване на далекосъобщения чрез далекосъобщителна мрежа за телевизионно и радио разпръскване, получават без провеждане на конкурс лицензии за осъществяване на радио- и телевизионна дейност чрез използване на налични и/или изграждане, поддържане и използване на нови далекосъобщителни мрежи за наземно радиоразпръскване в съответните населени места, за които са временните им лицензии по реда и при наличие на обстоятелствата, предвидени в настоящия параграф

(2) Лицата по предходната алинея подават до Съвета за електронни медии заявления за издаване на лицензия за осъществяване на радио- и телевизионна дейност чрез използване на налични и/или изграждане, поддържане и използване на нови далекосъобщителни мрежи за наземно радиоразпръскване с местно и регионално покритие в съответните населени места, посочени в лицензиите им, в срок до 14 дни от влизане в сила на този закон. Към заявлението се прилагат:

1. всички съдебни решения по партията на кандидата и съдебно удостоверение за актуалното му състояние;
2. доказателства за платени лицензионни такси по ЗД и ЗРТ към датата на подаване на заявлението;
3. удостоверения за липса на данъчни задължения;
4. наименование на програмата;
5. програмен проект и програмен профил, изпълнявани към датата на заявяването
6. обхват на дейността и вид на дейността (обществен или търговски оператор), съгласно издадените до влизане в сила на този закон разрешения и лицензии
7. декларация за липса на пречки по чл. 105, ал. 4;

8. доказателства за отстъпени авторски и сродни права за защитени произведения в програмите
9. документ за платена такса за разглеждане на документите.

(3) Всички документи се подават на български език в два еднообразни екземпляра.

(4) При липсващи и/или нередовни документи Съветът за електронни медии уведомява кандидата писмено и му дава 7-дневен срок за отстраняване на нередовностите и липсите. В случай, че те не бъдат отстранени в посочения срок, документите на кандидата се оставят без разглеждане.

(5) Съветът за електронни медии разглежда всички редовно подадени документи и в срок от два месеца от влизане в сила на този закон взема решение за издаване, без провеждане на конкурс, на лицензии за осъществяване на далекосъобщения чрез далекосъобщителна мрежа за телевизионно и радио разпръскване в съответните населени места, посочени във временните лицензии на всяко от лицата по ал.1, което:

1. е платило всички дължими лицензионни такси по ЗД и ЗРТ към датата на подаване на заявлението;
2. няма данъчни задължения към датата на подаване на заявлението;
3. при осъществяване на дейността е спазвало разрешените обхват и вид на дейността (обществен или търговски оператор), съгласно издадените до влизане в сила на този закон разрешения и лицензии;
4. е уредило или е в преговори за уреждане на авторски и сродни права за защитени произведения в програмите си.

(6) В тридневен срок от влизане на решението по ал. 5 в сила Съветът за електронни медии уведомява Комисията за регулиране на съобщенията. В десетдневен срок Съветът за електронни медии издава лицензия за радио- и/или телевизионна дейност, а Комисията за регулиране на съобщенията издава индивидуална лицензия за осъществяване на далекосъобщения чрез далекосъобщителна мрежа за телевизионно и радио разпръскване. Срокът и на двете лицензии е 10 години.

§ 5. В преходните и заключителни разпоредби се създава нов §9в със следния текст:

“§9в. Комисията за регулиране на съобщенията изменя срока на действие на лицензиите за осъществяване на далекосъобщения чрез далекосъобщителна мрежа за телевизионно и радио разпръскване, издадени на лицата по §9а, ал.2, като го съобразява със срока на техните лицензии за радио- или телевизионна дейност.”

§ 6. (1) Конкурсни процедури за издаване на лицензии за осъществяване на радио- и телевизионна дейност чрез използване на налични и/или изграждане, поддържане и използване на нови далекосъобщителни мрежи за наземно радиоразпръскване се започват след приключване на процедурите по § 9б и § 9в

(2) Подадените заявления за провеждане на конкурси преди влизане в сила на този закон се разглеждат по реда, предвиден в него

§ 7. (1) В срок до 14 дни от датата на влизане в сила на този закон Съветът за електронни медии взема решение за определяне на приоритетите в лицензирането

за 2006 година.

(2) Решението се съгласува предварително с Комисията за регулиране на съобщенията и организациите на радио- и телевизионните оператори.

Надявам се, че споделените в настоящото ни предложение виждания за промяна в Закона за радио и телевизията, ще срещнат и Вашата подкрепа. Отделно прилагаме мотиви, които обосновават направените предложения.

С уважение,

Константин Марков

Председател на УС

МОТИВИ

Направеното предложение ще допринесе съществено за постигането на правна сигурност и стабилност в радио и телевизионния сектор, от която последният силно се нуждае с оглед множеството норми, предоставящи „временна“ уредба на т.нар. „заварени положения“, които текстовете на §9а, ал.1 и ал.2 уреждат.

Приемането на нормите на §9а, ал.1 и ал.2 от ПЗРЗРТ бе резултат от създалия се в електронния медиен пазарен сектор конфликт от преустановяването на дейността на радио- и телевизионни оператори, осъществяващи разпространение чрез наземно радиоразпръскване. Действащите по реда на §14 и §16 от ПЗР на ЗД оператори бяха с изтичащ срок на лицензиите си, което наложи законово уреждане на продължение на лицензиите до провеждане на нови конкурси от Съвета за електронни медии. Съществуващите висящи конкурсни процедури във връзка с решение на Върховния административен съд, които бе необходимо да се завършат, без да се блокира използването на ограничения радиочестотен ресурс бяха втората група неуредени отношения, които пречеха на правната сигурност.

С текстовете на §9а се направи опит да се създаде сигурност и стабилност на пазара на радио и телевизионните услуги. В тях обаче изрично бе предвидено, че уредбата на дейността на адресатите на нормите на §9а отново не е постоянна и окончателна, а ще има действие до провеждането на конкурси в съответните населени места.

Положението на операторите по § 9а бе допълнително утежнено от факта, че конкурсите не можеха да стартират, и то не по вина на операторите, на КРС или на СЕМ, а поради липса на предвидената в чл. 102, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) тарифа за таксите за радио- и тв дейност, както и поради липса на приета от Народното събрание Стратегия за развитие на радио- и телевизионната дейност чрез наземно радиоразпръскване съгласно с изискванията на §6 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията(ДВ, бр. 77 от 2002 г.).

Относно отделните категории субекти на §9а, ал.1 и ал.2 от ПЗРЗРТ моля да имате предвид следните обстоятелства:

1. Относно лицата по §9а, ал.1 от ЗРТ

В горепосочения текст законодателят изрично е визирал две групи лица: *лицата, получили индивидуални лицензии по реда на §14 от ПЗР на Закона за далекосъобщенията (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 26 от 1999 г., бр. 10 и 64 от 2000 г., бр. 34, 42, 96 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 120 от 2002 г.; отм., бр. 88 от 2003 г.), срокът на които не е продължен, както и лицата, ползващи права по § 16 от ПЗР на Закона за далекосъобщенията (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 26 от 1999 г., бр. 10 и 64 от 2000 г., бр. 34, 42, 96 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 120 от 2002 г.; отм., бр. 88 от 2003 г.), които са осъществявали и/или осъществяват далекосъобщителна дейност чрез изграждане, поддържане и използване на далекосъобщителна мрежа за наземно радиоразпръскване в населени места, в които не са проведени конкурси за издаване на лицензии.*

Посочените категории лица са били субекти на множество и сложни процедури, свързани с привеждането в съответствие на тяхната дейност. Същите лица са заплащали нееднократно такси, попадайки под действието на

различни закони и режими, уреждащи правата по ползване на радиочестотния спектър. Само примерно ще посочим процедурите без да навлизаме в детайли: през 1994 и 1995 година Временният съвет за радиочестоти и телевизионни канали проведе конкурси и предложи на Комитета по пощи и далекосъобщения да издаде лицензия за създаване и разпространение на ефирни радиопрограми за различни градове на страната. Конкурсите бяха присъствени и следваше да бъдат защитени предварително разработени и представени програмни схеми. На базата на тези конкурси и решения на ВрСРЧТК и следвайки предложението на КПД, Междуведомствената комисия по радиочестоти издаде разрешителни за проектиране на радиостанциите и посочи честотите на базата на които да се извърши проектирането. На основание горното разрешение, операторите възложиха изработването на работни проекти за изграждане на радиостанция. Проектите бяха съобразени с всички технически изисквания, поставени в Наредба №1 на Комитета по пощи и далекосъобщения към местните радиостанции /ДВ, бр. 55 от 18 юни 1992г./. Междувременно беше приет Закона за концесиите, и операторите подадоха заявления по параграф 3, ал. 2 от Закона – крайният срок за това беше януари 1996 г, който беше спазен. След продължително чакане за одобрение на работните проекти, КПД издаде разрешения за закупуване и строеж на УКВ радиопредаватели на кандидатите. Последните закупили и изградиха радиопредаватели и антени. Освен работата по самия строеж, това е свързано и със съпътстващи процедури и документи: Протокол за изпитване на предавателя; Протокол за въвеждане в експлоатация на УКВ съоръжението. Следващият етап бе експерименталното пускане на станциите, за да може да започнат останалите замервания и разрешителни за въвеждане в експлоатацията. По онова време задължително трябваше да изготви ОВОС, и да се проведе обществено обсъждане на ОВОС преди да бъде приет. След това следваше да се плати задължителна държавна такса за техническо освидетелстване. Междувременно, операторите, минали през всички процедури и замервания, които изискваше КПД, като за това са платили всички дължими държавни такси: Протокол за измерване на мълниезащитна заземителна инсталация; Експертна оценка за хигиенно-защитна зона на обекта; Замерване на лаборатория за електромагнитното поле на радиото; Становище относно държавното приемане на обекта от ХЕИ; Протокол относно пожарната безопасност на радиото. Въпреки пълната готовност, такава комисия не беше изпратена. През 1998 година бяха приети Законът за радио и телевизия и Законът за далекосъобщенията и последва нова процедура по подаване на документи – прилагам заявление по ЗРТ и платени такси на ДКД.

2. Относно лицата по §9а, ал.2 от ЗРТ

В горепосочения текст законодателят изрично е визирал лицата, които притежават или са притежавали индивидуална далекосъобщителна лицензия за изграждане, поддържане и използване на далекосъобщителна мрежа за телевизионно и радиоразпръскване с местно и регионално покритие, издадена на отпаднало вследствие влязло в сила решение на Върховния административен съд правно основание, и осъществяват или са осъществявали радио- и телевизионна дейност чрез наземно радиоразпръскване.

Посочените лица са участвали надлежно в обявени конкурси за получаване на лицензии за изграждане, поддържане и използване на обществени далекосъобщителни мрежи с местно покритие. В резултат на проведено обжалване на проведените конкурси пред Върховния административен съд, правораздавателният орган констатира грешки и пропуски в дейността на Държавната комисия по далекосъобщенията /по конкретно: разлики в критериите за

оценка на конкурсните документи, приети от страна на комисията за оценка и утвърдените от страна на МС; липса на приети от комисията правила за работата ѝ, липсата на огласяване на възприетата от конкурсната комисия относителна тежест на отделните показатели и лишаването на участниците в конкурса от информация за правилата, по които ще се извърши оценката и др./ и отмени решенията на МС за обявяване на класираните и спечелилите кандидати. Некоректното поведение от страна на органа, на който бе възложено провеждането на конкурсите следователно бе основната причина за невлизането в сила на решенията, които следваше конститутивно да създадат неотменими и неатакуеми права за извършване на далекосъобщителна дейност.

Междувременно операторите по §9а, ал.1 и ал.2 от ПРЗЗРТ осъществяват и до момента активно своята дейност, съобразявайки се с всички законови изисквания във връзка с нея. **Далекосъобщителната и програмната дейност на тези операторите е напълно законосъобразна и правомерна.** Следва изрично да се отчете факта, че във връзка с нейното реализиране, същите са направили **сериозни инвестиционни програми, чието практическо изпълнение е в ход. Ангажирани са вече значителни ресурси – финансови /под формата на инвестиран собствен или заемен капитал/; човешки /под формата на разкрити работни места и ангажиран персонал и подизпълнители/; технически /във връзка с изграждането на далекосъобщителната мрежа, придобиването или осигуряване на ползването на предавателни съоръжения и други/.**

Не трябва да се пренебрегва и факта, че повечето от тези оператори са страни по договори с трети лица по осъществяване на реклама и спонсорски отношения. Създадени са и други търговски връзки, чието реализиране се поставя под въпрос при евентуална конкурсна процедура, в която може тези действащи оператори да участват и изходът от която е неясен.

Считаме, че въвличането на тези оператори в участие в нови състезателни процедури не само че ще бъде необосновано, но и ще създаде сериозни заплахи за правната сигурност, предвидимост и стабилност в медийния сектор, както и че ще се отрази върху дейността на трети лица и ще създаде риск за нормалния гражданско оборот. Ще се създаде хипотетична възможност за образуване на съдебни и други спорни производства с оглед уговорените отговорности по договорите с трети лица.

Отчитаме необходимостта от предварителен контрол върху дейността на „заварените“ радио и телевизионни оператори в хипотезата на ползване на радиочестотния спектър. С оглед на това и правим настоящото предложение, за провеждането на процедура по предварителна проверка и контрол, но в хода на едно производство за констатиране на съответствието на радио и телевизионните оператори с изискванията на ЗРТ и ЗД, последвано от тяхното редовно лицензиране, а не в условията на конкуренция с нови кандидати за вече ползвани от „заварените“ оператори честоти.